

Samenvatting

In de wet en regelgeving met betrekking tot kinderopvang en voor- en vroegschoolse educatie zijn een aantal zaken veranderd per 2018.

De gemeente heeft de bestaande beleidsregels handhaving kinderopvang aangepast aan deze veranderde wet- en regelgeving.

De gemeente laat de GGD inspecties op kinderopvanglocaties uitvoeren volgens de landelijke richtlijnen, in lijn met de overige grote gemeenten in Nederland, en wil dit graag voortzetten. Doordat er meer wettelijke regels zijn gekomen, zullen ook de inspecties uitgebreider zijn.

Beslispunten

1. De aangepaste beleidsregels handhaving kinderopvang vaststellen.
2. De huidige inspectie-intensiteit voortzetten, te weten:
  - a. 100% van de locaties kinderdagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderbureaus.
  - b. 10% van het aantal locaties gastouderopvang op 1 januari (incl. 'mini-kdv's' minimaal elke 2 jaar).
  - c. Bij signalen en/of zorgen altijd een inspectie (dit zijn incidentele situaties).
Deze inspecties komen bij de gastouderopvang bovenop de 10%.
  - d. Streng aan de poort (intensievere inspectie voordat een locatie open mag gaan en een lichtere inspectie na 3 maanden, omdat deze items al bij de inspectie streng aan de poort zijn geïnspecteerd).
3. De gemeentefondsmutatie Innovatie en kwaliteit Kinderopvang, zoals vermeld in de septembercirculaire 2017, vanuit Programma 15 overhevelen naar de begroting Beleid en Ontwikkeling ten behoeve van toezicht kinderopvang.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 20 februari 2018:

Conform.

1. Aanleiding

In de wet en regelgeving met betrekking tot kinderopvang en voor- en vroegschoolse educatie zijn een aantal zaken veranderd per 2018.

De bestaande beleidsregels handhaving kinderopvang zijn hierop aangepast.

2. Context

In de wet- en regelgeving met betrekking tot de eisen voor kinderopvang en voor en vroegschoolse educatie zijn een aantal zaken veranderd.

Dat betekent dat de bestaande beleidsregels handhaving kinderopvang verouderd zijn. De nieuwe items zijn hierin nog niet opgenomen.

Dat wordt met deze nieuwe beleidsregels aangepast. In het document met de beleidsregels wordt per item verwezen naar de betreffende wetteksten van de Wet Kinderopvang, het Besluit Kwaliteit Kinderopvang en het Besluit kwaliteit gastouderbureau, gastouder en voorziening voor gastouderopvang en voor de locaties met voor- en vroegschoolse educatie het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie

De belangrijkste veranderingen zijn:

- Het vervallen van het peuterspeelzaalwerk in de wet- en regelgeving. De wet is aangepast van 'wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen' naar 'wet kinderopvang'.
- Inhoudelijke aanpassingen van landelijk beleid, zoals bijvoorbeeld: invoering eis taalniveau op VVE-locaties, concretisering van pedagogische doelen in het pedagogisch beleidsplan, elk kind een mentor, het maximaal aantal vaste gezichten op groepen met jonge kinderen, de invoering van het personenregister (voorzien maart 2018).
- Het aanpassen van de gemeentelijke keuringseisen VVE. Deze eisen zijn de afgelopen twee jaar geïmplementeerd binnen de kinderopvangorganisaties. Deze worden nu opgenomen in de beleidsregels handhaving, wat betekent dat er vanaf 2018 ook handhaving plaats zal vinden op de gemeentelijke keuringseisen.

Huidige situatie inspecties

Intensiteit inspecties en handhaving:

- Op alle overtreding vindt handhaving plaats (dan wel beredeneerd afwijken hiervan).
- Er wordt voldaan aan de wettelijke verplichtingen om 100% van de locaties kinderdagopvang, buitenschoolse opvang en de gastouderbureaus te inspecteren.

- Er wordt voldaan aan de landelijke eis om minimaal 5% van de gastouders te inspecteren. In lijn met het gemiddelde in Nederland worden jaarlijks 10% van de gastouders geïnspecteerd.
- Indien er signalen zijn dat er mogelijke overtredingen zijn danwel zorgen over locaties zal altijd geïnspecteerd worden.

Toezicht Kinderopvang:

Daarnaast wordt er met landelijke pilots toegewerkt naar nieuw toezicht. In Zuid-Limburg wordt meegedaan aan de pilot Streng aan de Poort:

Een aantal items die eerst pas na 3 maanden exploitatie werden geïnspecteerd, worden nu reeds bij de aanvraag beoordeeld. Dit betekent intensievere inspecties vooraf en dus strengere controle voordat een locatie mag beginnen met exploitatie. Eisen rondom de praktijk, zoals de beroepskracht-kindratio en de pedagogische praktijk, neemt de toezichthouder voor zover mogelijk mee in het onderzoek. De verplichte inspectie na 3 maanden is daarna wat lichter.

3. Gewenste situatie

1. De beleidsregels handhaving kinderopvang vaststellen, zodat voor alle partijen helder is op welke wijze ook op de nieuwe wet- en regelgeving wordt gehandhaafd.
2. De huidige jaarlijkse inspectie-percentages voortzetten: er wordt voldaan aan de landelijk eisen en daar waar signalen met betrekking tot overtredingen, danwel zorgen zijn, wordt extra geïnspecteerd.

Dat betekent dus :

- o 100% van de locaties kinderdagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderbureaus
- o 10% van het aantal locaties gastouderopvang op 1 januari (incl. 'mini-kdv's' minimaal elke 2 jaar)
- o Bij signalen en/of zorgen altijd een inspectie (dit zijn incidentele situaties).
Deze inspecties komen bij de gastouderopvang bovenop de 10%.
- o Streng aan de poort (intensievere inspectie voordat een locatie open mag gaan en een lichtere inspectie na 3 maanden, omdat deze items al bij de inspectie streng aan de poort zijn geïnspecteerd).

Afweging inspecties gastouders:

- Het aantal inspecties bij gastouders is jaarlijks beperkt (10% van het aantal gastouders krijgt een inspectie). Landelijk wordt uitgegaan van een minimaal verplicht percentage van 5%. Het huidige percentage van 10% ligt in lijn met de overige gemeenten in Nederland.

- Er is een groot verloop in gastouders en een dalende trend in aantallen waar te nemen. Bijna een derde van de gastouders stroomt jaarlijks uit en een iets lager aantal stroomt in:

jaar	Aantal locaties gastouderopvang op 1 januari	10% inspectie	Aantal nieuwe meldingen locaties gastouderopvang	Aantal uitschrijvingen aantal locaties gastouderopvang in het kalenderjaar
2015	204	19	68	77
2016	194	20	51	50
2017	186	18	47	60
2018	164			

- Alle nieuwe locaties voor gastouderopvang krijgen voordat ze beginnen een inspectie. Deze zijn niet meegeteld bij het jaarlijkse inspectiepercentage van 10%. Gastouders mogen pas starten met exploitatie als ze aan de eisen voldoen. Een derde van het bestand op 1 januari is dus in het voorafgaande jaar geïnspecteerd. Per saldo is dus binnen 1 jaar ca 30% instroom + 10% bestaand geïnspecteerd. Dit is totaal ca 40%.
- Er zijn meer locaties voor gastouderopvang dan er gastouders zijn: een gastouder kan op meerdere locaties opvang verzorgen. In het landelijk register kinderopvang wordt elke locatie afzonderlijk geregistreerd. Elke locatie afzonderlijk wordt geïnspecteerd.
- Het gastouderbureau dient ook gesprekken met de gastouder te hebben. Zij hebben als taak onder andere “het tot stand brengen en begeleiden van gastouderopvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving” (zie beleidsregels handhaving kinderopvang pagina 11). Het gastouderbureau wordt hier jaarlijks op geïnspecteerd.
- Een inspectie is een momentopname. Zeker bij gastouders, die alleen werken met kinderen (geen 4-ogenprincipe) zijn eventuele signalen van ouders minimaal zo belangrijk om eventuele misstanden aan het licht te brengen. Bij signalen zal **altijd** worden geïnspecteerd. Dit komt bovenop de afgesproken 10%.
- Locaties gastouderopvang die structureel 5 dagen in week gastouderopvang verzorgen aan 6 kinderen (de zogeheten “mini-kdv’s”) worden minimaal elke 2 jaar geïnspecteerd.
- Landelijk gaat ingezet worden op een herziening van het gastouderstelsel. Hoe dit eruit gaat zien is nog onbekend. De VNG geeft aan dat dit niet voor 2020 te verwachten is.

- De kosten van een inspectie voor een locatie gastouderopvang zijn in 2018 € 508,- per inspectie. Wanneer de overige 90% locaties een inspectie zouden ontvangen, dan betekent dit in 2018 een kostenverhoging van ca € 75.000,- (gebaseerd op het aantal op 1 januari 2018). Dit overschrijdt het huidige beschikbare budget.
- 3. Het budget aanpassen aan de huidige inspectie-inzet i.v.m. intensivering regelgeving alsmede daarmee samenhangende inspectie-intensiteit en de bijbehorende taakmutatie in het gemeentefonds.

Risicoprofielen

De intensiteit van het onderzoek (aantal uren per inspectie) door de GGD wordt bepaald door middel van een landelijk standaardinstrument. Zaken die in dit instrument onder andere worden meegenomen zijn het aantal adviezen tot handhaving in de voorgaande jaren, signalen van binnen of van buiten en het verloop onder personeel. Intensiever toezicht wil overigens niet zeggen dat de kwaliteit daar niet op orde is. Dat wordt met elk inspectiebezoek bepaald.

Alle locaties die de afgelopen 3 jaar vanwege goede resultaten in de voorgaande periode een relatief beperkte inspectie hebben gehad (in het kader van risicogestuurd toezicht), krijgen in het jaar daarna een iets uitgebreidere inspectie, ter controle. In 2018 zullen alle nieuwe items bij alle te inspecteren locaties worden geïnspecteerd. Naast het wettelijk verplichte toezicht zullen alle locaties die onder de kindgebonden financiering vallen geïnspecteerd worden op de gemeentelijke keuringseisen voorschoolse educatie.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

Het feit dat de gemeente dient te handhaven is reeds vastgelegd in de wet. De wijze waarop de gemeente handhaaft wordt vastgelegd in gemeentelijke beleidsregels.

Doordat de landelijke regels voor zowel de kinderopvangorganisaties als de inhoud en werkwijze van de inspecties door de GGD zijn aangepast, zijn de inspecties intensiever en betekent dit een kostenverhoging voor de inspecties kinderopvanglocaties. Dit wordt gecompenseerd door het rijk door een ophoging via het gemeentefonds van resp. € 19.000 in 2018 en structureel € 15.000 vanaf 2019. Deze ophoging is opgenomen in de septembercirculaire 2017.

Uitgaande van de uitgevoerde inspecties 2017, rekeninghoudend met de nieuwe tarieven 2018, ontstaat het volgende beeld:

Toezicht kinderopvang	2017	2018	2019	2020	2021
KDV/PSZ/BSO/GOB	71.077	86.104	86.104	86.104	86.104
Kinderopvang extra werkzaamheden	12.499	12.764	12.764	12.764	12.764
Kinderopvang	83.576	98.868	98.868	98.868	98.868
Inspectie gastouder 10%	29.462	30.086	30.086	30.086	30.086
Onvoorzien		7.302	3.302	3.302	3.302
Totaal lasten	113.038	136.256	132.256	132.256	132.256
Begroting 2018	115.409	117.256	117.256	117.256	117.256
Compensatie gemeentefonds		19.000	15.000	15.000	15.000
Beschikbare dekking	115.409	136.256	132.256	132.256	132.256
Resultaat	2.371	-	-	-	-

De additionele middelen in het gemeentefonds zijn dan ook noodzakelijk om het huidige toezichtniveau te handhaven. Hiermee bedraagt de begroting 2018 afgerond €136.000, respectievelijk €132.000 vanaf 2019 e.v.

Een eventuele verhoging van het percentage inspecties van gastouderopvanglocaties zou een extra ophoging betekenen. Hiervoor is geen budget beschikbaar. Wanneer alle locaties gastouderopvang jaarlijks zouden worden onderzocht betekent dit een extra ophoging van ca. € 75.000, gebaseerd op het aantal per 1 januari 2018. Hier wordt niet voor gekozen. Zie afwegingen onder punt 3.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

1. De aangepaste beleidsregels handhaving kinderopvang vaststellen.
2. De huidige inspectie-intensiteit voortzetten, te weten:
  - a. 100% van de locaties kinderdagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderbureaus
  - b. 10% van het aantal locaties gastouderopvang op 1 januari (incl. 'mini-kdv's' minimaal elke 2 jaar)
  - c. Bij signalen en/of zorgen altijd een inspectie (dit zijn incidentele situaties).
Deze inspecties komen bij de gastouderopvang bovenop de 10%.
  - d. Streng aan de poort (intensievere inspectie voordat een locatie open mag gaan en een lichtere inspectie na 3 maanden, omdat deze items al bij de inspectie streng aan de poort zijn geïnspecteerd)
3. De gemeentefondsmutatie Innovatie en kwaliteit Kinderopvang, zoals vermeld in de septembercirculaire 2017, vanuit Programma 15 overhevelen naar de begroting Beleid en Ontwikkeling ten behoeve van toezicht kinderopvang.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De Toezichtinformatie kinderopvang 2017 (jaarverslag melding, registratie en handhaving kinderopvang) wordt voor 1 juli 2018 aan het College ter vaststelling voorgelegd.